

Dimitrijević Ksenija

BLOG TEHNOLOGIJA NA WEBU

- diplomski rad -

Beograd, novembar 2005.

Osnovni zadaci i ciljevi

- Definisanje pojma, nastanak i prvi blogovi
 - Čemu blog služi?
 - Ko piše blogove?
 - Koliko je blog popularan i zašto?
 - Primena i rasprostranjenost
 - Statistike
 - Objašnjenje blog tehnologije i alata
 - Blog u Srbiji i Crnoj Gori
-

Pojam i definicija bloga

- Web aplikacija koja prikazuje na Web strani periodične unose, obeležene datumom i vremenom objavljivanja
- Hijerarhija teksta, slika, multimedije i podataka, složenih hronološki, koji se mogu videti u Web čitaču
- Unosi aranžirani po obrnutom hronološkom redosledu – poslednji su prvi na strani
- Web strana koja najčešće liči na dnevnik
- Dnevnik Weba ili Web dnevnik?

Terminologija

- Weblog = Web i log
- Blog zbog mešanja sa pojmom *server log*
- Bloger (*blogger*) = osoba koja vodi blog
- Blogovanje (*blogging*) = vođenje bloga
- Blogver (*blogware*) = softver za vođenje bloga
- Blogosfera = sajberprostor koji zauzimaju blogovi
- *Blogstorm, audioblog, photoblog, videoblog, blogorrhoea, blogroll, blogsnob, moblog, multiblog...*

Istorijat, nastanak i prvi blogovi

- Preteča - elektronski dnevnici, elektronske komunikacije, newsgroups, email liste, forumi
 - U početku kritikovan
 - Prvi lični blog – 1994. Justin Hall
 - 2001. prvi alati: *Blogger, Pitas, Groksoup*
 - Uticaj posle 11. septembra 2001.
 - 2004. godine postaje uobičajena pojava
-

Vrste bloga i primena

- o Individualni
 - o Kolaborativni

 - Lični
 - Korporativni

 - Tematski:
 - Tehnički
 - Politički
 - Zdravstveni
 - Književni (litblog)
 - *Travelog*
 - Pravni (*blawg*)
 - Religiozni
 - Edukativni
-

Poslovna primena bloga

- Redovan poslovan i marketinški alat
 - Adekvatna zamena za jeftino, kvalitetno i jednostavno prisustvo na mreži
 - Poboljšava ukupnu komunikaciju u kompaniji i oko nje, štedi vreme i novac, unapređuje online marketing
 - Google, Sun, Microsoft, IBM, Adobe, HP, Novell, General Motors, LA Times, NY Times...
-

Statistike

2004. godina

- 7% Internet korisnika imalo blog
- 14 miliona doprinelo putem komentara
- 27% čita blogove
- 48% mlađi od 30 godina
- 82% koriste Internet više od 6 godina
- 70% blogera koristi širokopojasni Internet
- 57% muškog roda
- 62% ne zna značenje pojma
- 5% koristi RSS i Atom

Statistike (2)

- Trenutno na Webu preko 20 miliona blogova
 - Blogosfera se duplo uvećava svakih pet meseci
 - 70.000 novih blogova svakog dana
 - 33.000 unosa svakog sata
 - 13% se ažurira barem jednom nedeljno
 - **Do kraja 2010. 50% korisnika Interneta će objaviti svoj dnevnik**
-

Blog softver

- Blogver (*blogware*) - softver za pravljenje, uređivanje, upravljanje i objavljivanje blogova
- Spoj dve reči blog i softver
- Problem odabira, instalacije i podešavanja blog softvera
- Hostovani alati ili nezavisni softver koji se preuzima sa servera kompanije
- Komercijalan softver, šerver ili softver otvorenog koda (*opensource*)
- CMS (Content Management System) specijalno napravljen za pravljenje i upravljanje blogom

CMS (Content Management System)

- Sistem za upravljanje sadržajem
 - Olakšava procese vezane za upravljanje sadržajem - organizuje blog, upravlja korisničkim nalogima, arhivira zapise, omogućuje lako umetanje slika, hiperlinkova i drugih dokumenata
 - Vodi brigu o formi prikaza i poslovima koji se odvijaju od unosa sadržaja do pojavljivanja na Webu
 - Autori unose sadržaj putem Web okruženja – rad bez poznavanja HTML-a
-

Hostovani blog servisi

- Pokretanje bloga je pojednostavljeno
 - Upravljanje se vrši preko Interneta putem čitača Web sadržaja
 - Podjednake opcije kao kod alata kojima se samostalno upravlja
 - Prednost: autor postaje deo zajednice
 - Mana: adresa kao poddomen, ograničena personalizacija
-

Hostovani blog servisi (2)

- + Brz i jednostavan
 - + Šabloni
 - + HTML + CSS
 - + Pod sopstvenim domenom
 - + FTP unos
 - + Neograničen hosting i protok
 - Nemogućnost kategorisanja
 - Ne postoji tehnička podrška
 - Nedostaju neke napredne funkcije
-

Hostovani blog servisi (3)

- + Opcija *Typelist*
- + Brzo i jednostavno pokretanje i podešavanje
- + Tri nivoa pristupa blogu
- + Fotoalbumi i umanjeni prikazi
- + Odlična tehnička podrška
- Ne postoji besplatna verzija
- Komplikovano postavljanje pod sopstveni domen
- Komplikovano prilagođavanje dizajna

Hostovani blog servisi (4)

- + Aspekt zajednice
- + Javni ili privatni unosi
- + Lista interesovanja
- + Nema reklama
- + Slanje komentara e-poštom
- + Unos sadržaja putem desktop klijenata
- Previše ograničene mogućnosti – ne dozvoljava podešavanja
- Nije za ozbiljnije namene i poslovne blogove
- Ograničeno hostovanje slika

Hostovani blog servisi (5)

- + 14 jezika
- + Jednostavan za upotrebu
- + Spaja se sa postojećim MSN servisima
- + Šabloni
- + Tri nivoa pristupa
- + *Slide-show*
- + Statistike
- Potreban je .NET passport nalog
- 10 Mb prostora
- Ne postoji opcija višeautorskih blogova
- Nemogućnost obaveštavanja emailom o komentarima
- Ne može se postaviti u okviru sopstvenog domena

Hostovani blog servisi (6)

- + Linkovi ka Amazonu
- + Top liste
- + Članovi svrstani po kategorijama
- + Xtool dodatak za Web čitač
- + WYSIWYG
- + Dobra navigacija i jednostavno ažuriranje
- Svedeno podešavanje šablona
- Unosi nemaju naslove
- Nepostojanje kategorija
- Komentare mogu ostavljati samo članovi
- Ne postoji zaštita od SPAM komentara
- Nepotpun FAQ dokument

Alati za samostalno upravljanje

- Softver se preuzima sa servera kompanije i instalira samostalno - potreban sopstven domen i hosting
 - Potpun autoritet nad blogom
 - GPL (General Public Licence) – najbolja opcija
 - Zahteva više znanja, vremena i strpljenja
 - Da li nudi više opcija?
-

Alati za samostalno upravljanje (2)

- + Fleksibilan alat sa mnogo mogućnosti
- + Kvalitetna dokumentacija i forum
- + Dostupni dodaci i nadogradnje
- + Kontinuirano se razvija
- + Više načina arhiviranja
- Komplikovan za instalaciju i upotrebu
- Dugo obnavljanje nakon promene šablona
- Sklon spam komentarima
- Nema statistike posećenosti

Alati za samostalno upravljanje (3)

- + Besplatan a funkcionalan
 - + Jednostavan za instalaciju i uređivanje – čak i početnicima
 - + Unos sadržaja e-poštom
 - + Zauzima malo prostora na serveru
 - + Trenutne nadogradnje
 - Samo jedan blog po instalaciji
 - Nedovoljna dokumentacija
 - Osetljiv na SPAM komentare
-

Alati za samostalno upravljanje (4)

- + Naprednije upravljanje kategorijama
 - + Mnogo mogućnosti – malo resursa
 - + Proširiv i fleksibilan
 - + Bogat forum
 - + URL-ovi prilagođeni pretraživačima
 - Za početnika komplikovan za instalaciju
-

Alati za samostalno upravljanje (5)

- + Pilagodljiv i jednostavan
 - + Zaštita od SPAM komentara
 - + Baziran na Smarty sistemu
 - + Velika arhiva šablona
 - + Jednostavna nadogradnja
 - + Stalno se razvija
 - Dokumentacija nije u paketu sa programom ali postoji na Webu
 - Samo jedan autor i jedan blog po instalaciji
 - Ne pruža statistike posećenosti
-

Alati za samostalno upravljanje (6)

- + Besplatan, funkcionalan, proširiv
 - + Automatska instalacija
 - + Uputstvo daje instrukcije korak po korak
 - + Unos sadržaja e-poštom
 - Potrebno dosta vremena za konfigurisanje
 - Nedovoljno dodataka (plug-ins)
-

Blog u Srbiji i Crnoj Gori

- Blog scena započeta 2003. Godine
 - Prvi blog “Veblog o softveru” -
 - 2004. prva blog zajednica Planetoid
 - PC Magazin u svetu poslovnih blogova
 - Domaći servisi: MojBlog, Blog – Filez, Spomenar, Blogovanje, BlogSerbia
 - Veličina SCG blogosfere se ne može izmeriti
-

Zaključak

- Blog fenomen izmenio Internet
- Novi oblik izražavanja - popularan, jednostavan, zabavan, interaktivan
- Tehnologija se razvija i povezuje sa drugim servisima
- Popularnost ne opada, primena je sve šira
- Jedan od tri osnovna modela povezivanja putem Interneta – pored e-pošte i instant poruka
- Kao izvor informacija je podjednako značajan kao bilo koji tradicionalni medij
- Zaseban svet na Webu